

Materiál na rokovanie

Materiál č.: ... /2024/11

11. zasadnutia

**Mestského zastupiteľstva Dunajská Streda
v IX. volebnom období**

Dunaszerdahely Város Képviselő-testülete

11. ülésének beterjesztett anyaga

a IX. választási időszakban

**Prerokovanie protestu prokurátora podaného proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Dunajská Streda č. 21/2021 zo dňa 16. novembra 2021 o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda
A Dunaszerdahely Város 2021. évi 21. sz. (2021. november 16.) a választási kampány ideje alatt a plakátok elhelyezésének helyszínét és feltételeit meghatározó általános érvényű rendelete ellen benyújtott ügyészi óvás megtárgyalása**

Predkladá : Ing. Zoltán Hájos, primátor mesta
Beterjeszti:

Preveril: Ing. Darina Nagyová, prednostka MsÚ
Ellenőrizte:

Zodpovedný: Mgr. Priska Czúfalová, vedúca Referátu právneho MsÚ
Felelős:

Návrh na uznesenie: **Mestské zastupiteľstvo Dunajská Streda**
Határozati javaslat: **Dunaszerdahely Város Képviselő-testülete**

A/ berie na vedomie

protest prokurátora (č.sp. Kd 115/23/2207-3 zo dňa 13.03.2024, doručený dňa 15.03.2024) podaný proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Dunajská Streda č. 21/2021 zo dňa 16. novembra 2021 o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda

B/ nevyhovuje

protestu prokurátora (č.sp. Kd 115/23/2207-3 zo dňa 13.03.2024, doručený dňa 15.03.2024) podanému proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Dunajská Streda č. 21/2021 zo dňa 16. novembra 2021 o vyhradení miest a ustanovení podmienok na

umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách
počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda

Máj 2024
2024. május

Dôvodová správa

Krajská prokurátorka listom č. sp. Kd 115/23/2207-3 zo dňa 13.03.2024, doručeným dňa 19.03.2024, podala protest proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Dunajská Streda č. 21/2021 zo dňa 16. novembra 2021 o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda (ďalej len „nariadenie“) a to pre porušenie § 6 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 16 zákona NR SR č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani a o zmene a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov.

Doterajšie znenie § 3 ods. 3 a ods. 4 napadnutého nariadenia protestom prokurátora:

„3) Umiestnenie volebných plagátov na vyhradených plagátových plochách sa vykonáva za odplatu za 1 ks plagátu za každý aj začatý týždeň (7 dní)

a) v štandardnom termíne

formát A 4 (20 x 30) a menší formát 0,50 eur

formát A 3 (30 x 40) 1,00 eur

formát A 2 (40 x 60) 1,50 eur

formát A 1 (60 x 80) 1,90 eur

formát A 0 (80 x 120) 2,10 eur

väčšieho formátu (okrem billboardu) 3,00 eur

b) v skrátenom termíne

formát A 4 (20 x 30) a menší formát 1,00 eur

formát A 3 (30 x 40) 2,00 eur

formát A 2 (40 x 60) 3,00 eur

formát A 1 (60 x 80) 3,80 eur

formát A 0 (80 x 120) 4,20 eur

väčšieho formátu (okrem billboardu) 6,00 eur

(4) Úhrada je splatná najneskôr deň pred dňom určeným na umiestnenie volebných plagátov a je príjmom správcu.“

Podľa § 27 ods. 3 a 5 v spojení s § 21 ods. 3 písm. f) zákona NR SR č. 153/2001 o prokuratúre v znení neskorších predpisov ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému nariadeniu územnej samosprávy a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzné nariadenie zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného nariadenia alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.

Ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému nariadeniu samosprávy, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd.

Znenie § 6 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov:

„(2) Vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády,

so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.“

Znenie § 16 zákona NR SR č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani a o zmene a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 181/2014 Z.z.“).

„§ 16

Umiestňovanie volebných plagátov

Obec, v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestská časť, všeobecne záväzným nariadením vyhradí miesta a ustanoví podmienky na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, voľby do Európskeho parlamentu, voľby prezidenta Slovenskej republiky, voľby do orgánov samosprávnych krajov a voľby do orgánov samosprávy obcí. Vyhradená plocha musí zodpovedať zásadám rovnosti kandidujúcich subjektov.,,

Odôvodnenie nevyhovenia protestu:

Pri tvorbe návrhu napadnutého nariadenia sa vychádzalo z ustanovenia § 16 zákona NR SR č. 181/2014 Z.z., že obec všeobecne záväzným nariadením vyhradí miesta a ustanoví podmienky na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, pričom v zákone nie je špecifikované, čo sa rozumie pod podmienkami na umiestňovanie volebných plagátov. V dôvodovej správe k zákonu je uvedené len: „Ustanovuje sa povinnosť obce všeobecne záväzným nariadením vyhradiť miesta a upraviť podmienky na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane pre jednotlivé druhy volieb. Takáto úprava už existovala v doterajších predpisoch. Jej cieľom je určiť pravidlá obcou pre vylepovanie predvolebných plagátov, a to na objektoch a plochách, ktorými obec disponuje.“

Poznamenávame, že okresný prokurátor v Dunajskej Strede už v októbri 2023 preskúmal predmetné nariadenie, a podnet, na základe ktorého došlo k preskúmaniu, ako nedôvodný odložil.

Krajská prokurátorka vytýka porušenie § 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a uvádza, že vyberanie úhrad za vylepovanie volebných plagátov nemá oporu v zákone; a odvoláva sa aj na usmernenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a vzor zverejnený Združením miest a obcí Slovenskej republiky, pričom usmernenie MV SR nie je všeobecne záväzným právnym predpisom v zmysle § 1 ods. 1 zákona NR SR č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov „Tento zákon upravuje základné pravidlá tvorby všeobecne záväzných právnych predpisov (ďalej len „právny predpis“), ktorými sú Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ústavné zákony, zákony, nariadenia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „nariadenie vlády“), vyhlášky a opatrenia ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy, iných orgánov štátnej správy a Národnej banky Slovenska a ich vyhlasovanie v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka zákonov“).“ Vzor všeobecne záväzného nariadenia o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, ktorý zverejnilo Združenie miest a obcí Slovenskej republiky je, ako už vyplýva z jeho názvu, len vzorom, ktorý nie je pre obce záväzný. To, že predmetný vzor upravuje, že plocha vyhradená na umiestňovanie volebných plagátov sa

kandidujúcim poskytuje bezplatne, považujeme iba za možnú alternatívu, keďže zákon č. 181/2014 Z.z. explicitne neuvádza, že sa má plocha na umiestnenie volebných plagátov kandidujúcim subjektom poskytnúť bezplatne.

Mesto má vo vlastníctve informačné zariadenia (betónové stĺpy so strieškou) ktoré sú umiestnené na verejných priestranstvách a ktoré slúžia na vylepovanie plagátov; v čase volebnej kampane na vylepovanie volebných plagátov podľa zásad rovnosti kandidujúcich. Tieto informačné zariadenia spravuje príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ktorá v čase volebnej kampane pre jednotlivé voľby zabezpečuje umiestňovanie volebných plagátov (prepravu, vylepenie) a ich odstránenie po volebnej kampani, na všetkých vyhradených miestach. Tieto zariadenia je potrebné priebežne udržiavať, natierať (vodeodolnou farbou). Uvedené práce predstavujú pre správcu určité zvýšené výdavky (mzda a odvody zamestnanca, náradie, lepidlo, škrabka a pod.)

Nariadenie neukladá povinnosť fyzickým a právnickým osobám, ale ustanovuje pre svoju príspevkovú organizáciu ako správcu informačných zariadení výšku úhrady za zabezpečenie umiestnenia a následne odstránenia volebných plagátov.

Mesto v napadnutom nariadení neustanovilo poplatok ani daň.

Pred prijatím nariadenia malo mesto problémy s udržiavaním čistoty a poriadku okolo informačných zariadení na vylepovanie plagátov, pretože kandidujúci jednak prelepovali jeden druhému plagáty, strhávali druhým plagáty a odhadzovali ich na verejnom priestranstve, neodstraňovali plagáty po ukončení volebnej kampane resp. po voľbách. Sankcie nebolo možné ukladať, pretože sa nedalo zistiť, kto plagáty vylepoval.

Nie je možné opomenúť ani skutočnosť, že politické strany za svoje volebné plagáty umiestňované na billboardoch a iných reklamných zariadeniach podnikateľov platia nemalé peniaze.

Považujeme za diskriminujúce, ak príspevková organizácia mesta alebo samo mesto by malo bezplatne poskytovať služby politickým stranám na ich volebnú kampaň.

Vzhľadom na vyššie uvedené, sa navrhuje nevyhovieť protestu prokurátora podanému proti nariadeniu, pretože je neefektívne, diskriminačné a nehospodárne, aby mesto pre kandidujúce subjekty iba vyhradilo miesta na umiestňovanie volebných plagátov a v prípade nedodržania podmienok bezúspešne hľadalo vinníka. Mesto uvedeným nariadením stanovilo jednotné podmienky pre všetkých kandidujúcich s cieľom zabezpečiť rovnakú plochu pre kandidujúcich tak, ako to vyžaduje zákon NR SR č. 181/2014 Z.z., aby táto splňala zásadu rovnosti, s cieľom znížiť riziko prelepovania protikandidátov, prípadne iných podujatí, ktoré sa v meste uskutočňujú a zabezpečiť poriadok v okolí informačných zariadení.

Predkladaný návrh prerokovala:

Komisia MsZ pre financie a odporúča ho schváliť.

Mestská rada Dunajská Streda a odporúča ho schváliť.

Materiál vypracovala: Mgr. Priska Czúfalová, Referát právny ÚP